

T.C.
TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI
Araştırma Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı

Sayı : B.12.0.APK.07-102- /2372
Konu : Yazılı Soru Önergesi

.../04/2005

25 NISAN 2005

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ : Başbakanlık Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğünden alınan 08/04/2005 tarih ve 1650 sayılı yazı.

İlgi yazı ekinde alınan Iğdır Milletvekili Dursun AKDEMİR'e ait 7/5335 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımız görüşleri ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Sami GÜÇLÜ
Bakan

EKLER:

1 - Görüş 7/ 5335 (2 sayfa)

DAĞITIM:

Gereği :
TBMM Başkanlığına

Bilgi:
Başbakanlığa

YAZILI SORU ÖNERGESİ**Önerge Sahibi****: Dursun AKDEMİR****Iğdır Milletvekili****Esas No****: 7 / 5335**

SORU 1) Şanlıurfa ili ve ilçelerinde 1757 sayılı Toprak ve Tarım Reformu Kanunu çerçevesinde kaç dönüm arazi kamulaştırılmıştır? Kamulaştırma bedellerinin tamamı hak sahiplerine ödenmiş midir? Ödenmemiş ise gerekçesi nedir ve ne zaman ödenecektir?

CEVAP 1) Şanlıurfa İli ve İlçelerinde 1757 Sayılı "Toprak ve Tarım Reformu Kanunu" uyarınca tespit edilen norm üzerindeki 1.690.105 dekar arazi kamulaştırılmıştır. 3083 Sayılı Kanunun Geçici Birinci maddesine istinaden norm dahilinde kalan 716.219 dekar I-IV. Sınıf tarım arazisi, Kanunun Beşinci maddesi gereği 279 dekar bağ-bahçe arazisi ve 237.061 dekar V-VIII. sınıf (tarım dışı) arazi olmak üzere toplam 953.559 dekar arazi eski maliklerine iade edilmiştir. Kamulaştırmadan gelen ve hazine adına kayıtlı halen 736.546 dekar arazi bulunmaktadır. Ayrıca ifrazı yapılabilmesi halinde 72.319 dekar V-VIII. sınıf (tarım dışı) arazi eski maliklerine iade edilecektir.

Şanlıurfa İli 1757 Sayılı Kanun uyarınca 01.11.1973 tarihinde Toprak ve Tarım Reformu Uygulama Alanı ilan edilmiştir. Adı geçen Kanun uygulaması ile 1975, 1976 yıllarında arazi kamulaştırmaları yapılmış, kamulaştırılan arazinin kamulaştırma bedellerinin, kamulaştırmaya muhatap şahıslardan bazılarına tamamı, bazılarına kısmi olarak ödenmiş, bazı şahıslara ise açılan davalardan dolayı kamulaştırma bedeli peşinatları bankada adlarına bloke edilmiştir. 1757 sayılı Kanun 10.05.1978 tarihinde yürürlükten kaldırılmış, daha sonra hizmetler Bakanlar Kurulu Kararı ile sürdürülmüş, 01.12.1984 tarih ve 18592 sayılı Resmi Gazetede ilan edilen 3083 sayılı "Sulama Alanlarında Arazi Düzenlenmesine Dair Tarım Reformu Kanunu" yürürlüğe girmiştir. 3083 Sayılı Kanun uyarınca Şanlıurfa ili 16 Haziran 1986 tarih ve 19136 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Bakanlar Kurulu Kararıyla 2. kez Tarım Reformu Uygulama Bölgesi olarak ilan edilmiştir. Geçen bu süre zarfındaki yasal boşluktan dolayı ödemelere ilişkin bir işlem yapılamamıştır. Şanlıurfa ilinin 2. kez Tarım Reformu Uygulama Bölgesi olarak ilan edilmesinden sonra 3083 Sayılı Kanunun Geçici Birinci maddesi gereği norm dahilindeki arazinin iadesi işlemleri gerçekleştirilmiştir.

Kamulaştırmadan sonra geçen 29-30 yıl gibi bir süre zarfında, kamulaştırma bedellerinin kimlere ne kadar ödendiği konusunda tespit çalışmalarına başlanılmış ve bu çalışmalara halen devam edilmektedir.

SORU 2) Kamulaştırılan arazilerin ne kadarının, topraksız ve az topraklı kişilere dağıtımı yapılmıştır? Ne kadarı halen Tarım Reformu Genel Müdürlüğü tasarrufundaki hazine rezervi arazi konumundadır?

CEVAP 2) Şanlıurfa İli ve İlçelerinde kamulaştırmadan gelen 736.546 dekar, tapulamadan gelen 1.029.261 dekar arazi ile toplam 1.765.807 dekar hazine arazisinden; 83.000 dekarı Kamu kuruluşlarına tahsis edilmiş, 25.000 dekarı toplulaştırma çalışmalarında kamu ortak kullanım alanlarının karşılanmasında kullanılmıştır. Ayrıca, ifrazı yapılabilmesi halinde eski maliklerine iade edilecek 72.319 dekar V-VIII. sınıf arazi, 54.000 dekar bağ-fıstıklık arazisi ve 448.760 dekar V-VIII. sınıf (tarım dışı) arazi olmak üzere toplam 683.079 dekar arazi dışında Bakanlığımız Tarım Reformu Genel Müdürlüğü tasarrufunda tarla vasıflı I-IV. sınıf toplam 1.082.728 dekar tarım arazisi kalmış, kalan bu araziden; 250.900 dekarı 3.762 çiftçi ailesine dağıtılmıştır. 56.284 dekarının ise hak sahibi çiftçi ailelerine dağıtım çalışmaları devam etmektedir.

Bakanlığımız Tarım Reformu Genel Müdürlüğü tasarrufunda dağıtılan ve dağıtımına konu olan arazi dışında rezerv olarak kalan I-IV. sınıf tarla vasıflı toplam arazi miktarı 775.544 dekar olup, bu arazinin 308.458 dekarı 2003-2004 kiralama döneminde 3.392 çiftçi ailesine 2.435 milyar TL. karşılığı çiftçilik yapılmak üzere kiralanmıştır. Kiralanmayan Hazine arazisi ecrimisil tahakkuk ettirilmek üzere Milli Emlak Müdürlüğüne bildirilmiştir.

SORU 3) Kamulaştırılan bu arazilerin 4070 sayılı Kanun gereğince satışı düşünülmekte midir? Satışı düşünülüyor ise, uygulanacak kriterler nelerdir?

CEVAP 3) Hazine arazilerinin satışını düzenleyen 4070 Sayılı Kanun gereği, satış talepleri Maliye Bakanlığı, Milli Emlak Genel Müdürlüğü'nün mahalli teşkilatlarınca yürütülmekte olup, Uygulama Alanlarımızda bulunan Hazine arazisinin satış talepleri ile ilgili müracaatlarda ise Bakanlığımız Tarım Reformu Genel Müdürlüğü'nün yürüttüğü projelerin akışında bir sakınca yaratmaması halinde uygun görüş verilerek bu tür satışlar gerçekleştirilmektedir. Hazine arazisinin satışı 4070 Sayılı Kanun da belirtilen kıstaslar çerçevesinde yürütülmektedir.

SORU 4) Bu tür arazilerin ivedi olarak Milli ekonomimize kazandırılması hususunda herhangi bir çalışmanız bulunmakta mıdır?

CEVAP 4) Hazine arazisi 3083 Sayılı Kanun uygulamaları ile ekonomik üretime imkân vermeyecek şekilde parçalanmış arazilerin toplulaştırmasında gerekli olan yol, kanal, vb. kamu ortak kullanım alanlarının kamulaştırma yapılmaksızın karşılanmasında, Kamu kurum ve kuruluşlarının ihtiyacı olan arazinin tahsisinde, yeterli toprağı bulunmayan ve topraksız çiftçilerin zirai aile işletmeleri kurabilmeleri, toprağın verimli şekilde işletilmesi, işletilmesinin korunması, birim alandan azami ekonomik verimin alınmasını, tarım üretiminin sürekli olarak artırılmasını, değerlendirilmesini ve buralarda istihdam imkânlarının artırılmasını sağlamak amacıyla dağıtılarak topraklandırılmalarında, yeni yerleşme yerleri kurulmasında, mevcut yerleşme yerlerine eklemeler ve yerleşim yerlerinde düzenlemeler yapılmasında ve Kanunda belirtilen hizmetleri gerçekleştirinceye kadar kiralanmak suretiyle değerlendirilerek Milli Ekonomimize kazandırılmaktadır.